

ANGL. PREMOGARSKA STAVKA

Angleška poslanska zbornica bo glasovala o premogarski predlogi. — Baldwin se odločno zavzema za odredbo, kljub pretnjam premogarskih voditeljev. — Cook je rekel, da bo odpoklical vzdrževalno moštvo. — Vlada preti z mornariškimi vojaki.

LONDON, Anglija, 29. junija. — Današnji dan, šesdeseti velike angleške premogarske stavke, bo otvoril skrajno kritično dobo v velikem industrialnem boju Anglije.

Po drugem čitanju v poslanski zbornici bo slednja glasovala glede vladne premogovne predloge, s katero nameravajo uvesti začasni osemurni delavni dan v premogovnikih. Izid glasovanja bo odločil, če so zmerneži dovolj napredovali v smeri proti svojemu cilju ali če so postali močnejši oni, ki hočejo izvojevati boj do konca.

Drugo čitanje predloge je predlagal včeraj v poslanski zbornici Sir Arthur Steel Maitland, delavski minister. Konservativna stranka bo brez dvoma glasovala kot celota za predlogo, dočim bo delavska stranka istotako združena v opoziciji. Liberalna stranka bo razdeljena, najbrž na pol in pol. To bo skrajno mučno za Lloyd George-a, ker mu bo vzelo možnost, da se udeleži debate, ki se bo vršila pred glasovanjem.

Glavni govorniki opozicije bodo prejšnji ministrski predsednik MacDonald, John Wheatley, zdravstveni minister v kabinetu MacDonalda, in drugi. Ministrski predsednik Baldwin se najbrž ne bo udeležil današnjega spopada. Vladno stališče bo najbrž branil Mr. Bridgeman, ki je igral odlično vlogo tekom premogarskih pogajanj preteklega leta. Nadalje je usposobljen za predstavitelja vlade vsled dejstva, da je bil tajnik rudarskega departmanta trgovskega sveta.

Voditelji delavske stranke poskušajo izdelati celo serijo amendentov k vladni predlogi.

Kljub vrjetnosti najbolj odločne opozicije proti predlogi je ostala vlada trdna. Sestavitelji predloge so prepričani, da je mogoče zlomiti sedanje mrtvilo v premogovni industriji le s tem, da se začasno podaljša delovni dan na osem ur.

Ko je predlagal drugo čitanje predloge v poslanski zbornici, se je Sir Maitland odločno zavzel zanj. Prav posebno je poudarjal, da naj bi bil osemurni delavni dan le začasen.

— Razlogi, radi katerih je vložila vlada to predlogo, — je rekel, — temelje na enostavnih dejstvih industrije, ki so prepričevalna in nepobitna.

— Predlogi za nacionalizacijo ali unifikacijo premogovne industrije, — je nadaljeval Sir Arthur, — bi ne odpomogli položaju. Po mnenju vlade je edini način, kako odpomoči položaju, začasno podaljšati število delavnih ur.

Kako trdna je vlada v svojem sklepu, da uveljavi premogovno predlogo, je razvidno iz njene hladnosti vspricho pretenj "carja", Cooka generalnega tajnika premogarske federacije, da bodo vpriporili stavkujoči premogarji odločno akcijo, če bi vztrajala vlada pri svojem teku. Zadnja pretnja Cooka se glasi, da bo odpoklical vzdrževalno moštvo, ki straži sedaj premogovnike. Vlada pa je odgovorila na to pretnjo, da bo poslala v premogovnike v tem slučaju mornariške vojake.

Novo anarhistično strašilo.

PARIZ, Francija, 29. junija. — Navzočnost ameriškega poslanika Henrička ter generala Pershinga v St. Nazaire je dala tamošnjim oblastim povod, da so zopet spravili na dan anarhistično in komunistično strašilo. Dva domnevana anarhisti in en komunist so bili aretirani ob priliki otvoritnih slovesnosti apomenika na čast inkarnacije prvih ameriških čet v svetovni vojni. Dva Španci, ki sta bila izgnana iz Španske, sta bila v nedeljo aretirana v Parizu in tretjega iščejo, da pripravijo kraja Alfonso, ki se nahaja na potopu v Anglijo, par mornarjev.

Krivali v Mehiki.

MEXICO CITY, Mehika, 29. junija. — Poročila iz Queretaro pravijo, da sta bila ubita tam en mornar in ena ženska in da je bil ranjen en vojak tekom neke demonstracije, katero je vpriporilo od duhovnikov nahujskano prebivalstvo proti zatvorjenju večjega števila privatnih šol, katero so odredile provincijalne oblasti, ker so te šole kršile postavbe glede verskega pouka.

Poklicano vojaštvo je ukazalo demonstrantom, naj se razkrope in pri tem so oddali vojski par strelcev v znak. Takoj nato pa je prišlo do spopada, tekom katerega sta bila dva ubita.

SENATOR REED

Slika nam predloča senatorja Reeda iz Missourija, ki vodi preiskavo proti suhačem. On je dognal, da so suhači izdali za uveljavljanje prohibicije nad petintrideset milijonov dolarjev.

Nova razkritja v suhaškem škandalu

Preiskava volilnih škandalov v Pennsylvaniji je spravila na dan zelo presenetljiva razkritja. Zopet se pojavlja "nova metla".

WASHINGTON, D. C., 29. jun. — V senatni preiskavi glede gotovih dvomljivih stvari v zvezi z zadnjimi primarnimi volitvami, ki so se vršile v Pennsylvaniji, je spravil senator Reed, demokrat iz Missourija in predsednik dotičnega komiteja, na dnevno luč dejstvo, da je Woman's Christian Temperance Union Pennsylvanije plačevala iz svojih lastnih sredstev nekemu Burnet Wrightu, kot posebnemu svetovalcu gubernerja po \$8000 na leto in da je imenovana zveza pridobila Burnet Wrightu štiri plačane detektive, opremljene s polnomočmi države, da "osuša" državo Pennsylvanije. To je bila torej iz privatnih sredstev vzdržana oblast.

Včeraj je Wright pričel pred senatnim odsekom. Priznal je, da so ga poklicali v Pennsylvanijo, da pomaga gubernernu Pinehotu izvesti prohibicijo, ker je državna zakonodaja zamudila dovoliti potrebne svote v imenovane svote. Tekom vojne je bil major v sanitnem zboru ter je bil poslan nato v Novo Anglijo, da izrebi iz naroda slabe navade.

Nadalje so spravili na dan, da so hodili štirje, od žensk plačani posebni uradniki, obloženi z denarjem po deželi ter kupovali prepovedane pijače, nakar so nastopile državne oblasti proti prodajalcem prepovedanih pijač.

Tekom včerajšnjega zaslišanja je rekel senator Reed sarkastično: — Upam, da bodo dobre ženske sedaj izvedele, da so uporabljali njih dobri denar za nakup obojnih pijač.

Štirje imenovani agenti so prinašali Wrightu dokaze, in slednji je nato izposloval ustavna povelja proti krišteljem prohibicijske postave.

WASHINGTON, D. C., 29. jun. — Zakladniški departament se vedno upa, da bo kongres dovolil dodatno svoto treh milijonov dolarjev za izvedenje zvezne prohibicije, a v vsakem slučaju bo vpriporil pomožni zakladniški tajnik Andrews za dne 1. julija svojo veliko kampanjo, da osuši New York, Pennsylvanijo, države New Yorka in Anglije ter sploh ves severni iztok. Podvezati hoče dovoz industrijskega alkohola, katerega predestilirajo ter prodajajo nato v pitne svote. Če bi dovolili še dodatne tri milijone dolarjev, bo mogoče sprejeti v ta namen v službo 900 nadaljnjih prohibicijskih agentov (s čemur se bo seveda le pomnožilo število grajterjev).

Pilsudski proglasil obsedno stanje.

Pilsudski je presenetil Varšavo z lepaki, v katerih je praktično proglasil obsedno stanje. Izbruh stavk v poljskem Pomorju.

VARŠAVA, Poljska, 29. jun. — Na predvečer nove dobe, ki bo baje prinesla boljše dni, stoji Poljska pred uganko.

Včeraj zvečer so se namreč pojavili na vseh vogalih kričavi lepaki, ki so oznanjali najstrožjo vojaško kontrolo. Sedaj je mogoče videti, kakšne kazni bodo naložili ljudem, ki bodo od vojaškega sodišča spoznani krivim odporu proti armadnim častnikom, ovrzanja železnice ali drugih oblik komunikacij ter vmešavanja v dolžnosti javnih uradnikov.

Lepaki oznanjajo nadalje, da bodo vsi sokrivci pri nepostavnih dejanjih obsojeni na osem let v vojaški ječi.

To povelje je prišlo vsled splošnar azbiranju socialističnih nemirov v Ložu, Lvovu in drugih središčih tekom včerajšnjega dne. Čeprav je povelje okidno naprejeno proti komunistom, je vendar hujše zarlelo socialiste, prejšnje zaveznike maršala Pilsudskija.

Med pristajši maršala se širijo govornice, da je izpremenil cilj, kakorhitro je izvojeval zmago nad narodnim parlamentom, a dokler bo tako nedostopen, celo napram svojim najboljšim prijateljem, bo ostala skrivnost, kaj želi pravzaprav glede zdrave in čiste vlade.

V vrstah armade se širijo govornice, da je maršal žrtve izbruhov strasti, kar je razvidno iz tega, da je oklofntal svojega dosejaj najbolj zaupnega pribočnika.

Ker je skrajno težko priti do njega, je zaenkrat nemogoče potrditi te vesti, a včerajšnji edni edikti, ki je ustavljal promet na glavnih cestah, kjer je bilo povelje istovetno s proglasitvijo vojnega prava, je dovedel ljudi do prepričanja, da je maršal v stanju skrajne nervoznosti. Glasi se, da se lahko vsaki trenutek izpremeni načrte za smenek Semja v četrtak.

Včerajšnji socialistični nemiri, tekom katerih so bili trije ubiti, so imeli za posledico komunistične demonstracije.

Vseposod je čuti govornice o prihodu sovjetskega zlata, s katerim naj bi se komunisti borili proti vojaški vladi.

Nadaljnji namen je ustaviti prodajo pravega piva v New Yorku, Pennsylvaniji, New Jersey, Chicagu, St. Louisu, Kansas City in drugih krajih dežele.

Tudi v Indiji so čutili potrese.

Več hiš na otoku Sumatri je bilo poškodovanih. — Močni sunki so se pojavili tudi v Singapurju. — Precejšnjo škodo je trpel muzej v Kandiji na Kreti.

LONDON, Anglija, 29. junija. Veliki potres, ki je obiskal Italijo ter večino dežel, mejnih na istočno Sredozemsko morje, je bil dosti bolj razširjen kot pa so kazala prvotna poročila. Segal je prav do istočne Indije, kajti močne sunki so čutili v Singapurju in v centralni Sumatri.

Dosedaj ne kažejo poročila nikakih izgub življenj. Čudna in nasprotujoča si poročila so krožila v Atenah, a preko dneva so dopele pomirjive vesti, ki so kazale, da ni bil na Kreti noben žolovek ubit in da jih je bilo le par ranjenih.

Poročilai z Rima kažejo, da je na otoku Rhodosu, ki je v italijanskih rokah, par vasi deloma porušeni in da je bilo uničenih na tisoče majhnih hiš. Pa tudi na otoku je bila izguba življenj majhna.

Potres je imel svoje središče med Kreto in Cikladi. Grška vlada je storila vse, kar v njeni moči, da pomaga trpečim in da zavaruje starožitnosti na Kreti.

Najnovejša poročila s Krete potrjujejo, da je bila poškodba na arheološkem muzeju v Kandiji izvanredno resna in da so bile uničene številne starožitnosti, med njimi stenska slika, predstavljajoča bikioborbo na dvoru Minosa. Grška vlada je takoj sklenila poslati inženirja, da popravi muzej, ki je eden najbolj važnih na Grškem.

BATAVIA, Java, 29. junija. — Prebivalcev centralne Sumatre se je lotila včeraj zjutraj panika vpricho močnega potresnega sunka. Močno poškodovana je bila vladna rezidenca gubernerja v Padang in isto velja glede domov raznih Evropejcev.

Umor perzijskega finančnega ministra.

TEHERAN, Perzija, 29. junija. — Pred kratkim imenovani finančni podtajnik je bil včeraj zjutraj umorjen v finančnem ministrstvu. Morilec, neki finančni uradnik iz Isfahana, ki je bil poklican v glavno mesto radi poneverb, je izvršil samomor.

RESIGNACIJA CANADSKEGA KABINETA

Carinski škandali so prisilili canadski kabinet k resignaciji. — Mackenzie King je odstopil, ko ni hotel generalni governer razpustiti parlamenta. Volitve se bodo kmalu vršile. — Divji prizori so sledili odgodenju poslanske zbornice.

OTTAWA, Ont., 29. junija. — Ministrski predsednik MacKenzie King in njegova vlada sta resignirala, ker ni hotel lord Byng, generalni governer, razpustiti parlamenta. Pozneje je poklical general k sebi Arthurja Meighena, prejšnjega ministrskega predsednika ter voditelja konservativne stranke, ki je bil pripravljen sestaviti novo vlado.

Akcija ministrskega predsednika Kinga je sledila dolgi seriji ostrih debat v poslanski zbornici radi škandalov v carinskem departmantu, ki so involvirali nekega ministra in nekega bivšega ministra.

Ko je bil parlament včeraj ob dveh popoldne otvoren, je prečital King izjavo, v kateri se je glasil:

Javni interesi zahtevajo razpust te zbornice. Kot ministrski predsednik sem nasvetoval njegovi ekscelenci, generalnemu gubernernu, naj stori to. Njegova ekscelenca je odklonila sprejem mojega sveta, in takoj nato sem vložil svojo resignacijo, katero je governer sprejel. V takih okoliščinah stavljam kot član zbornice predlog, naj se odgodi.

Zbornica se je nato takoj odgodila in sledili so divji prizori v predsobah. Konservativci so po osem mesecev trajajočem boju dosegli svoj cilj ter dali duška svojemu veselju s kriki, ki so odmevali po vsem poslopuju.

Krvavi spopadi na Kitajskem.

Do krvavih spopadov je prišlo tekom stavke v Kantonu. — Že eno leto se upirajo stavkarji imperijalistom.

KANTON, Kitajska, 29. jun. — Piketi pristaniških delavcev ob vodni fronti Kantona so trdni v svojem sklepu, da vztrajajo, dokler ne bodo izvojevali zmage in dokler ne bodo angleški lastniki pomolov privolili v njih zahteve. Da so bojot proti angleški koloniji Hongkong trdno izvedli, je razvidno iz krvavih spopadov med piketi in stavkokazi v soboto. Izgube so znašale pet, mrtvih na strani stavkokazov. Piketi so pričeli streljati, ko so stavkokazi hoteli zasesti neko ladjo, namenjeno v Hongkong, kar je prepovedal stavkarski komitej.

Ta spopad je obudil zopet v

spominu nesni položaj pri Kantonu in Hongkongu.

Ze celo leto obstaja tam redno vojno stanje in stavkarski komitej kitajskih pristaniških delavcev izvaja strogo kontrolo. Niti kitajski reakcionarji, niti Angleži ali drugi nozemski tlačitelji niso bili zmogni zlomiti te bojne fronte. Tekom tega leta je prišlo kaj pogosto do streljanja in drugih krvavih spopadov. Stavkarji pa se niso dali prestrašiti niti od blokade, niti od žarkometov ali kanonskih čolnov inozemskih sil.

Politično je ozemlje del teritorija kantonske vlade, katero je vodil preje Sun Jat Sen in ki stoji še danes pod vplivom stranke, katero je ustanovil.

V kolikor pa pride vpoštev stavka ter neposredni stavkarski okraj, si je znal stavkarski komitej ohraniti popolnoma prosto roko. Obstaja popolnoma centralizirana stavkarska organizacija, ki ne izvaja le pomožne službe, temveč tudi policijsko službo na uzo-ren način.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do predika, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako hoste vpoštevali svojo korigrist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji		Lire	
Din.	500	\$ 9.45	Lir 100 \$ 4.35
Din.	1,000	\$ 18.90	Lir 200 \$ 8.70
Din.	2,500	\$ 46.25	Lir 500 \$ 21.75
Din.	5,000	\$ 92.50	Lir 1,000 \$ 43.50
Din.	10,000	\$ 185.00	Lir 2,000 \$ 87.00

Za pošiljave, ki presegajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lire dovoljujemo poseben znesku primeren popust.

Nakupila po brzojavnem pismu izvrinjamo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4987 New York, N. Y.

je edino slovensko podjetje v New Yorku, ki ima vplačan predpisani kapital za izvrševanje poslovanja državne banke, ter se v soglasju s postavo samore imenuje banka.

Prispevek v letu 1935 je znašal \$2,992,672.47, v letu 1936: — \$3,000,000.00. Poslovni leti 1935 in 1936 sta bila izredno uspešna.

Posebni podatki.

Prispevek v letu 1935 je znašal \$2,992,672.47, v letu 1936: — \$3,000,000.00. Poslovni leti 1935 in 1936 sta bila izredno uspešna.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

PANSLAVIZEM

Ideja panslavizma je že stara.

Od časa do časa so se pojavili možje, ki so iskreno želeli, da bi se vsi slovanski narodi Združili ter predstavljali eno najmočnejših sil na svetu.

Doslej se je pa še vsak poskus izjalovil.

Slovanski narodi so sicer jezikovno popolnoma sorodni, toda vsled prevelike oddaljenosti in brez najpotrebnejših zvez so se precej odtujili drug drugemu.

Tudi vera je igrala veliko vlogo.

Stara Avstrija je to vrzel še bolj širila in sicer umetnim potom.

Slovaki so bili ločeni od Čehov. Prvi so bili madžarski, drugi avstrijski podaniki.

Enako razmerje je vladalo med Slovenci in Hrvati. Srbe in Hrvate je ločevala vera. Srbe in Bolgare nesrečna Macedonija.

Poljakom je dala Avstrija vse, kar so hoteli, solnili so se v dunajski milosti ter porajali toliko kot za lanski sneg za druge slovanske brate.

Nasprotstvo med Rusi in Poljaki je deloma posledica vere, deloma nepojmovanje drug drugega.

Vsi borilci panslavistične ideje so takoj, kakor hitro so skušali izvesti najmanjšo točko svojega navidez tako lahko izvedljivega načrta, naleteli na nepremagljive težkoče.

Drug za drugim so utihnil, in zveza vseh slovanskih narodov je potisnena v daljno bodočnost.

Po svetovni vojni so se združili Slovaki s Čehi.

Čehi pravijo, da prostovoljno, dočim bodo Slovaki še dolga desetletja zatirjali, da je bila združitev nenaturna in nasilna.

Spojili so se tudi Slovenci, Hrvati in Srbi v skupno državo Jugoslavijo. Tudi v tem slučaju bo poteklo še par desetletij, predno bo konec ravsa in kavsja med brati.

Rusija je ubrala samolastno pot. V obupu si je izbrala strašno hudo in opasno medicino — boljše vsem — in v smrtnih kričih čakala, kaj bo.

Kriza je srečno prestala — danes se ji obeta jasna bodočnost.

Isto zdravilo je ponudila tudi drugim obupancem, pa ni blagodejno delovalo.

Nekateri so ga izpljunili koj po prvem požirku, nekateri pa še vedno v želodec.

Nasprotstva med slovanskimi narodi so zaenkrat premogočna, da bi jih bilo mogoče hipoma odpraviti.

To so politična in verska nasprotstva ter razlike v značaju.

Vsak Slovan je po naturi dober in uspešen, toda na svoj poseben način. Tudi bistra studenčnica je dobra, in sveže mleko je neprecenljivo.

Če pa oboje zmešate, dobite čisto navadno neužitno siratko.

XXXX

To se nam je zdelo vredno pripomniti, ker zadnje dni objavlja v newyorškem časopisu ruski baron Artur Čerep Spiridovič svoje ideje o združenju vseh slovanskih narodov. Pravi, da je to združenje tako easy kot apple sauce, in se je menda že proglasil carjem vseh Slovanov.

Usoda bivših carskih princev, grofov in baronov ni zavdanja vredna.

Nekateri so se lotili poštenega dela — so natakariji, vratarji ter pomivajo po hotelih posodo; nekateri plešejo in igrajo po gledališčih, nekateri pa v razkošju zapravljajo zadnje solde, ki so jih izmogli iz ruskega muhika.

Baron Spiridovič se je začel baviti z združevanjem vseh Slovanov.

Vsak po svoje — pravi Terbovec.

ZASTAVE

ČILENE AMERIKANSKE SLOVENSKE
IN HRVATSKE
REGALJE, PREKORANICE, TRG.
ROJNICE, ZNAKE, UNIFORME ITO
Sigurno 25% ceneje kot drugod.
VICTOR NAVINŠEK,
GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

Dopisi.

Pittsburgh, Pa.

Cenjeni g. urednik!

Ja pač naša stara navada, da se radi pripravimo, pa najsibo v društvenih, delavskih, političnih ali verskih zadevah.

Kdor zasleduje to naše resnično gibanje, ne more nič drugega reči, kakor to, da je Bog prav storil, ko je zmešal jezike onim, kateri so postavljali Babilonski stolp. Vsi bi hoteli biti gospodje, nihče ne bi hotel biti hlapec. Če ne velja moj predlo, pravimo pa tudi ta drugi ne bo, itd. in tako ja-dramo dan za dnem naprej.

Eni pravijo, ta je socijalist in odpadnik, drugi zopet govore, oni je klerikalec in podrepanik. Nasprotstvo in sovraštvo narašča med narodom, brat sovraži brata, sosed črni sosed, delavec nasprotuje delavcu. Eni govore, da je vsega tega krivo brezverstvo, drugi pravijo, da je cerkev tlačilnica delavcev. Nobena stranka neče odnehati od svoje trditve. Res da, pravilen je oni izrek, kateri se glasi: Ke se dva kregata, tretji dobiček spravi. In ta tretji je kapitalist.

Ker je nam Slovincem usoda že tako določila, da moramo biti razcepjeni v društvenih in političnih organizacijah, s tem pa ni rečeno, da moramo biti ločeni v vseh zadevah. Nam Slovincem je potrebno bolj pogostoma se sestajati, da se bomo medsebojno bolj spoznali.

Ker se vrši prihodnji ponedeljek 5. julija izlet in piknik na farmo Mr. Luke Sullivan, katerega priredi slovenska župnija, in ker je ta prostor precej obširen, se je sklenilo na ta izlet povabiti vse Slovence in Slovence iz okolice. Mnogo naših uglednih rojakov, katerim je slovenska pittsburska naselbina bolj znana, trdi, da nas je nad 6000 Slovencev tukaj. Vseled tega važnega vprašanja se je pripravljajni odbor obrnil do Vas, cenjeni rojaki, ter Vas pravilno vabi, da se tega izleta (ali bolj rečeno ljudskega štetja) vsi udeležite.

Vsi cenjeni izletniki naj vzamejo v Etni Buttler Short Line ali Mars poulično karo. Istodnevno naj pri Mount Royal pokopališču ter tam obrnejo na levo stran. Za dobih 5 minut hoda boste na izletniškem prostoru.

Za dobro postrežbo in vse drugo, bo skrbel

Izletniški odbor.

East Pittsburgh, Pa.

Prosim, da mi odstopite malo prostora v nam priljubljenem listu, da poročam par vrstic iz Braddocka in okolice.

Kar se tiče dela, se najbrž ne more noben pritoževati. Plače so različne in ne zadostujejo v sedanjih draginjah.

V Braddocku se je poročila Franca Arhar z Karlom Bergerjem. On je nemškega pokolenja, ona je pa Slovka. Svatha se je vršila v Slovenskem Domu v četrtek zvečer 24. junija. Kakor sem čul, je bila jako sijajna. Novemu paru želim mnogo srečnih in veselih uric.

Neizprosna smrt je pobrala v soboto dopoldne našega priljubljenega rojaka Jakoba Broncela v 49 letu starosti. V četrtek zvečer je bil na svatbi, v petek zvečer je šel zdrav na delo in komaj je tri tračnice vzravna, je že doli padel. Nato so ga odnesli v kom-panijski office in ga tam imeli celo noč brez zdravniške pomoči. Če bi ga takoj domov poslali ali pa v bolnišnico, bi ga morda še ohranili. Tako je pa podlegel škapi v soboto dopoldne.

Bil je blag človek in jako priljubljen pri takajšnjih rojakih. Bil je pri dveh podpornih društvih, pri sv. Alojziju, št. 31 J. S. K. J. in pri dr. Napredni Slovenci, št. 300 N. P. S. J. Za njim žalujejo soproga in devet otrok.

Doma je bil iz Borovnice. Pogreb se je vršil dne 29. junija.

Dragi Jakob, preselil si se tja, kjer ni več trpljenja, nas si pa zapustil v tej solzni dolini. Sle-dili ti bomo vsi prej ali pozneje, kajti kar se rodi, mora umreti. Želimo ti večni mir in pokoj; naj ti bo gruda lahka!

Tebi Franca in tvojim otročičem pa največje sožalje od Ger-move družine.

Ker pa ne moremo zmirom zalovati in ker že hoče narava takoj da za žalostjo pride zopet veselje, se bodo takajšnji rojaki lahko razveselili dne 4. julija, ker prirede vsa slovenska društva v Braddock, Pa. piknik na Church Hillu bližna našega rojaka in soprota Alojz Horvata. Obeta se, da bo vsega dovolj za prazne želodce in suha grla. Igrala bo dobra godba, da se bo lahko mladina zavrtela.

Zelim, da bi se mnogo rojakov in naših sobratov Huvatov te veselice udeležilo. Vsaki naj vzame poulično karo do East Pittsburgha, od tam naprej vozi pa bus. Kara stane 8 centov.

Nadajte naj tudi omemim, da se vsa slovenska društva iz Braddocka udeležijo parade pri razvijanju zastave v White Valley, Pa. dne 5. julija. Zelim, da bi se vsi udeležili te slavnosti.

Pozdravljam vse rojake in rojakinje širom Amerike, tebi nam ljubljani list pa želim veliko novih naročnikov.

J. A. Germ.

Branilec ameriške priseljeniške politike.

Kanadec je očital priseljencem, da potiskajo navzdol plače ameriških delavcev, kar pa velja seveda le za gotove skupine priseljencev.

LONDON, Anglija, 28. junija. Prišlo je do živahne razprave glede gospodarskih in plemenskih faktorjev na drugem dnevu konferencie glede priseljeniških vprašanj, katero je sklicala mednarodna strokovna zveza. Ena resolucij, ki so bile predložene konferenci, izjavlja, da naj bodo razve v povsem neobičajnih okoliščinah le gospodarske razmere merodajne za omejevalno politiko in da je treba popolnoma izločiti politične razloge.

Tom Moore iz Canade, je opozoril v razpravi glede te resolucije na to, da obstaja povsem naravno razlika med mnenji ljudi, ki skušajo citi razmeram v njih lastni deželi ter interesi delavcev v drugih deželah, ki se postavljajo priseljencem po robu.

Zagotovil je, da pridejo za delavce Canade in Združenih držav vpoštev v glavnem dva vprašanja za omejitve priseljavanja. Prvo vprašanje se tiče varstva doma-čih delavcev pred konkurenco ce-njenih priseljenih delavcev, dočim se tiče drugo vprašanje varstva priseljencev pred izkoriščanjem. V Ameriki so pokazale izkušnje, — je nadaljeval govornik, — da ni imelo veliko število priseljen-cev nikdar namena stalno ostati tamkaj, pač pa se vrniti v doma-čo deželo, kakor hitro bi zaslužili gotovo svoto denarja. Taki delavci, — je dostavil, — so pripravljani delati pod kakršnimikoli pogoji, če morejo le s tem doseči svoj namen. Ta razlog je baje v glavnem prispeval k temu, da se zavzemajo ameriški delavci v vedno večji meri za omejitve priseljavanja.

Windischgraez je slabši.

BUDIMPEŠTA, Madžarska 27. junija. — Prine Louis Windischgraez, ki je bil pred par dnevi premeščen v jetniško bolnico iz svoje celice, je slabši.

Zdravniki se boje razvoja trajne paralize ter se obotavljajo z operacijo, čer so mnenja, da bi operacija pospešila paralizo.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Jugoslavia irredenta.

Fašistovska svoboda.

Iz Trsta poročajo: Na ukaz prefekta je bila izdaja tednika "Novice" zaplenjena v tiskarno so prišli policijski agenti ter pobrali vse dotiskane izvode. Vzrok zaplenbe ni znan.

Zopet neseeča v idrijskem rudniku.

Delavec Anton Likar je vrtil skalo in zadel s svedrom ob dinamično patrono. Patrona je eksplo-dirala in Likar je bil težko poškodovan.

Velika brezposelnost

vlada v Idriji, kakršne prejšnje čase ni bilo nikdar. Okoli 400 mladih ljudi je prošlo za delo v rudniku, sprejetih pa je bilo komaj 27, pa šele po dolgih prošnjah.

Pravno, da bo čez nekaj mesecev sprajetih zopet nekaj domačinov v delo. Število rudarjev je padlo po vojni od 1300 na 930.

"Goriška Straža" pred sodiščem

Dne 7. junija se pričela razprava proti uredniku "Goriške Straže" radi ščuvanja proti državnim institucijam glede na zaplenjeni članek "O pravem času in na pravem mestu", ker je govoril o razočaranju našega ljudstva, ki se mu je odvzelo pončevanje v materinskih navzlie zagotovilo najvišjih oseb v državi, da bo imelo dovolj sol v svojem jeziku. Razprava je preložena, ker bodo zaslišane neke priče, med njimi tudi poslanec dr. Besednjak.

Smrt v tujini.

V železniškem predoru Lagaro v provinci Bologna je zaposlenih tudi nekaj goriških delavcev. Pri eksploziji 30 pr. m. so bili poškodovani Josip Pertovt, Stanislav Kofol in Ivan Gorjup, mrtve pa je obeljal pri nesreči Alojzij Uršič za Banjške. S trebuchom za krubom hodijo naši ljudje od doma in si iščejo zaslužka, kjerkoli se jim mudi.

Analfabetov

je v Julijski Krajinji po ljudskem štetju iz 1921 leta 15 odstotkov, na Tridentskem samo 2 odstotka. Nove pokrajine so glede pismenosti daleč pred starimi.

"Podeštati".

Za Goriško bodo imenovani "podeštati" najbrže meseca septembra povodrom prosalve zgodovinske obletnice zavzetja Rima. "Podeštati" se imenujejo le ob svečanih prilikah.

Za vrnitev umetnin.

odpeljanih ob izbruhu svetovne vojne iz Gorice v Ljubljani, je napisal v milanskem "Corriere della Sera" oster članek Goričan A. Morassi. Teh umetnin je bilo 11 za bojev. Morassi kliče na pomoč činitelje za najvišjih mest v Italiji, torej predvsem Mussolinija, ki naj izroče energično besedo v tej stvari. Ali tu gre za imenjava umetnin med Italijo in Jugoslavijo in slednja ima tudi mnogo zahtev do Italije za vrnitev ameri-ni! To bi goriški gospod Morassi

si že lahko vedel in se temu primerno obnašal!

Velik vir bogastva

si je pridobila Italija z zasedbo istrskega obmorja. Tako naglasa poročilo, predloženo ministrstvu za narodno gospodarstvo s strani odbora za ribjorejo. Italija pa si je znala svoj "velik vir bogastva", ki ga ji nudi Jadran ob Primorju osigurati tudi potom pogodb Jugoslavijo.

Madžarska operetna družba na Reki.

Madžare neizmerno boli izguba Reke. Hrepenenje po Reki in njenem pristapiščen je živo med njimi. Iščejo zvez z Italijo, katere naj bi jim vsaj nekoliko služijo v njihovih pomorskih težnjah. Tudi kulturni stiki naj bi pomagali madžarskemu stremeljenju po Reki in tako pride te dni na Reko madžarska operetna družba.

Italijanski listi delajo za veliko reklamo.

Za popravo cest

je dovoljeno občini Sv. Križ pri Ajdovščini posojilo v znesku 25 tisoč lir po sklepu upravnega odbora furlanske pokrajine.

Rdeča zastava na gradu v Vidmu.

Ob zori je zaplapolala na gradu v Vidmu velika rdeča zastava. Orožniška patrulja je začudeno gledala na grad in zdelo se ji je, da jo varajo oči. Rdeča zastava na gradu! Nemogoče! Hiteli so rožniki na grad, zbudili so čuvaja in hoteli naglo priti v stolp. Ali vrata so bila trdno zaprta. Čutili so neke notranje ovire. Morali so priti na pomoč gasilec. S teža-vo so udrl in videli, da so vrvi zvonov potrgane.

Predzrezi so se jih poslužili, da so zbežali iz zvonika. Nekaj orožnik se je potem pogumno povzpelo do vrha in odrgal rdečo zastavo, ki je široka 1.50 m. Srp in kladivo sta bila natisnjena v njeni sredini. Vsi se preiskava in aretiranih je že več oseb.

Fašizem meni, da je vsemogočen, ali dan na dan vidimo pojave, ki kažejo, da komunizem živiti tudi v dobi največje fašistovske moči.

O slabih varnostnih razmerah se čujejo pritožbe z raznih stram. V Vipavski dolini je bilo zadnja leta polno tatvin, ropov, napadov. Napad na vipavskega dekana še sedaj ni pojasnjen.

Orožniki vrše svojo službo, ali tatovi in roparji so tako premene-ten, da jim je težko priti blizu. Tudi s Krasa tožijo o roparjih. V Brestovici se je izvršil rop v hiši Andreja Krošlja. Pobrali so 6 tisoč lir in odšli. Vršila se je takoj "orožniška preiskava in aretirali so bili 4 osumljeni iz Sel, Korit in Val.

Slovensko petje prepovedujejo orožniki

po vaseh in pretijo fantom z glo-amo, ako zaslišijo še kdaj petje na vasi.

Orožniki delajo seveda po dobrih ljenskih ukazih.

Peter Zgaga

Znana kinematografska igralka Mae Murray se je poročila z mladim človekom, ki pravi, da je pravi ruski princ iz ruske provincije Georgije.

Igralka je bogata. Prine bo začel znova vladati. Kraljeval bo v krasni palači v Hollywoodu in bo imel najmanj \$1.000.000 prebivalcev. Tako prebivalstvo pa že nekaj odleže.

Da, tako je in ni drugače. Ženske so iznajdljive in znajo vsako stvar tako urediti, da jim je prav. Mlada ženica je sedela pri oknu in čakala svojega moža. Jako je bila lačna in neznansko rada bi jedla telečjo pečenko. Pa se ji ni in ni dalo, da bi šla k mesarju po meso. Potekala je ura za uro, nji so se pa cedile sline po telečji pečenki.

Končno pride mož, ves zdelan in utrujen. Kot golobica prileti k njemu, ga objame in poljubi rekoč:

— Reveček, gotovo si lačen? Kaj bi pa rad jedel? Ali bi malo župce rad?

— Seveda, Kroznik juhe bi se prilegel.

— Ali hočeš kaj v zosu? Ali hočeš guljaž?

— Tudi guljaž bi bil dober.

— No, če pa guljaža nočeš, pa pečeno kokoš.

— O, tisto pa tisto, pečeno kokoš!

— Veš, sedaj, ko je taka vročina, se ne sme preveč jesti. Baš prej sem čitala, da je v vročini naj boljše mleko s krekersi.

— No, pa daj mleko s krekersi, — pravi mož ves obupan. Kar megle se mu je delala pred očmi od lakote.

— Saj res. — se oglasi ženica — mleko s krekersi. — Toda mleka nimam doma in krekersov tudi ne. Veš kaj, tukaj imaš denar, pojdi k groceriju kupit.

Mož odide.

Ona gleda skozi okno. Ko ga opazi na ulici, ga pokliče nazaj: — Hej, nekaj sem ti pozabila povedati.

Mož, ki je skoro dušo spustil na stopnicah, se vrne ter vpraša: — No, kaj si pozabila?

— Veš kaj, vzemi še kroznik seboj. Ker že greš v grocerijo po mleko, mi boš pot prispalal. Oglasi se spotoma v restavrantu in prinese zame porejon telečje pečenke...

Tako je prišla žena do telečje pečenke, mož pa do krekersov in mleka.

Amerika je osrečena z novim plesom. Novi ples se imenuje "Savannah" ter je bolj napreden kot "charleston".

Razložek je ta, da je treba pri charlestonu gibati z ledji in nogami, pri novem plesu pa z ledji, nogami, glavo in rokami.

Edino le pamet lahko počiva.

V Brooklynu so véeraj zaplenili suhaski agentje za dvesto petdeset tisoč dolarjev alkohola.

Salabold, ali bodo reve pijani!

Kako je v Jugoslaviji? — To vprašanje smo že nešteto krat pre-reševali.

Najbolj resnično odgovarjajo tisti, ki pravijo:

— V Jugoslaviji je ohrajt, če imaš dosti dolarjev.

Ne samo v Jugoslaviji. Tudi nad Ameriko se ni mogoče v takem slučaju pritoževati.

Mussolini je dobil še enega kompanjona. To je njegov portugalski kompare da Costa, diktator Portugalske.

Sprva je bil samo en diktator — Mussolini. Sedaj jih je pet.

Ijudje si samo delo nakopujejo Namesto, da bi koj v začetku enega samega odstavili, jih bodo morali v bližnji bodočnosti pet.

Delo bo precej težavno, kajti v boju proti dolgemu jeziku je že marsikdo omagal.

Le malo je tako srečnih ljudi, da lahko žive od samih obresti. Mnogo je pa takih, ki so si pomagali k udobnejšemu življenju z dohodki svojih prihrankov.

Tudi Vam se nudi taka prilika. Naložite prihranke varno pri nas na

"SPECIAL INTEREST ACCOUNT"

po

4%

Obresti vam prično teči že od prvega julija naprej.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street
New York, N. Y.

Major E. Massard:

Iz življenja glasovite špijonke.

(Nadaljevanje.)

Van der Lindova vlada je mirno gledala, kako se je organizirala pred njenim nosom široka vohunška mreža. Vohunski organizaciji je načeloval nemški konzul. — V Haagu je indajal potne liste, v Shevingenu pa je dobival informacije.

Vrtno se k obsojeni plesalki. Mata Hari se odvedli po smrtni obsodbi pod močno vojaško eskorto v pariško žensko kaznilnico Saint-Lazar. Tu so jo zaprli v celico št. 12.

Celica je prostorna. V nji so tri postelje — na dveh so nune, ki nadzorujejo obsojeno vohunko. Mata Hari je bila rojena židinja in šele pozneje je prestopila, v protestantsko vero. Spočetka z nunami sploh ni hotela obćevati. Čim so se odprla vrata, je začela kričati in zmerjati nune.

Sestro Marijo — mlado, energično žensko, je to presenetilo. — Bila je ogorčena nad plesalkino nesramnostjo, tembolj, ker se ji ni še nikoli pripetilo, da bi jo kaznjeno tako psovale.

Ko sem se nekoč zglasil v kaznilnici, da se informiram o obsojeni lepotic, mi je sestra Marija dejala:

— Gospod major, Mata Hari je zelo hudobna. Kadar pridete po njo, da jo odpelje v Vincennes, mi rezervirajte prostor v svoji kočiji. Nočem, da bi me videla. Rada bi samo vedela, kako se bo vedla pred justifikacijo.

Nekaj dni pred justifikacijo se je pa Mata Hari skesala in prosi, da sestro Marijo dpuščanja. Sestra ji je odpustila in ostala pri nji do zadnje ure.

Mata Hari ni sprejela v ječi nikogar, izvršeni zagovorniki, ki ji je nosil bombone in rože. Zagovornik jo je tolažil in bodril, kolikor jo je pač mogel. Kadar ga ni bilo, se je plesalka dolgočasila in tolažila jo so morale nune. Na predvečer justifikacije je bila plesalka zelo potrta. Morda je že slutila, da ne bo pomiloščena.

Mata Hari je začela plesati. — Vrtela se je in smejala, kakor da ne stoji tik pred grobom. Ta ženska ni bila ustvarjena za kaznjenko ali vdovo. Življenje je kipejo po njenih žilah. Poldnevala je ravnatelja, rekoč:

— Vsek dan se moram kopati. Moj poklic in temperament zahtevata to.

Izrazila je celo željo, da bi se rada kopala v mleku, češ da je to neobhodno potrebno za njeno lepoto. Ravatelj kaznilnice je na to ogorčeno odgovoril, da mleka niti francoska deca nima za hranilo, kaj še, da bi se odrasli v njem kopali.

Dne 14. oktobra 1917 ob treh popoldne so mi telefonirali, da bo Margareta Zelle, z drugim imenom Mata Hari, rojena 7. avgusta 1876, ob 5.47 zjutraj ustreljena. Omeniti moram, da jo je vojno sodišče obsodilo na smrt soglasno.

Obsojena je bila zato, ker je prišla 1916 v pariško tdnjavo, da bi pošiljala Nemeem informacije o francoskih vojaških pripravah in ker je pošiljala v inozemstvo poročila, ki so škodovata francoskim vojnim operacijam.

Bližala se je njena zadnja ura. Mata Hari je stala na pragu večnosti, vsi njeni čari in vsa lepota ji ni mogla več pomagati.

V zadnjem hipu so napeli njeni močnejši pokrovitelji vse sile, da jo rešijo. Toda predsednik republike je ostal neizprosna. — Poincare je dobro vedel, koliko francoskih vojakov je padlo vsak dan na bojnem polju po krivici izdajalec in vohunov. Zato tem ljudem ni mogel priznati.

Najbolj se je zavzemala za Mata Hari holandska vlada. Ni čudno, saj je bil sam ministrski predsednik njen ljubček. Pa tudi to ni nič pomagalo. Prezident je potrdil smrtno obsodbo in znameniti kurtizanski se je bližala zadnja ura.

V Vincennesu so dobili pisemno povelje, naj bo za justifikacijo vse pripravljeno. Pripravili smo vse potrebno za avtomobilski

Nato sem odšel v kaznilnico Saint-Lazar. Mata Hari je še vedno upala, da bo pomiloščena. Njen zagovornik je bil osebnost pri predsedniku republike, da bi izposloval pomilošitev, toda ves njegov trud je bil zaman. In ko je po povratku od prezidenta posetil plesalko, se ni mogel več premagovati. Molče ji je pogledal v oči in to pogled ji je povedal vse.

Mate Hari se je polastil nemir. In tako smo stopili pozno v noč pred njeno celico. Bilo je med četrto in peto uro. Zunaj je bilo še temno. Pred kaznilnico stoji avtomobil. To so časniki. Kdo jih je opozoril, da bo plesalka tle ustrelena? Poznam jih, moji prijatelji so, vendar se jim pa ne smem pokazati.

Hitro stopim skozi glavna vrata v ravnateljevo pisarno.

— Ona spi, — mi pravi paznik. Kmalu je prispel v ravnateljevo pisarno kapetan Bouchardon, za njim pa kapetan Thibout, vladni komisar Marnet, pastor Darboux, zdravnik Souche, član vojnega sodišča X., in kot zadnji plesalkin zagovornik.

Zagovornikov prihod je vse supnil. Njegove simpatije in zanimanje za Mata Harino usodo je bilo splošno znano, pa tudi plesalka ga je rada videla, čeprav je bil že star. On je bil tiste čase edini, ki mu je neomejeno zaupala. — Zlobni jeziki so celo govorili, da je zagovornik do ušes zaljubljen v krasotico in tekem razprave smo se prepričali, da te govorice niso brez podlage. Mata Hari je bila pač ena tistih redkih žensk, ki ujamejo v svoje mreže vsakega moškega.

Vsi smo se začudeno vpraševali, kaj pomeni zagovornikov prihod. Obetai so se mačni prizori. Zagovornik je iskal z očmi vladnega komisarja. Spoznal ga je, stopil k njemu, rekoč:

— Mata Hari ne sme biti danes zjutraj ustreljena! Odločno protestiram proti justifikaciji, sklicujoč se na paragraf 26. kazenskega zakona, ki pravi: "Ako na smrt obsojena ženska izjavi, da je noseča, in ako zdravnik to potrdi, se mora justifikacija odložiti tole, da obsojena porodi."

Vsi smo se presenečeno spogledali.

— To ni mogoče, — se je oglašil ravatelj kaznilnice. — Noben moški ni stopil v njeno celico. Saj sami veste, da je kaznjenkam strogo prepovedano obćevati z moškimi in da se torej tudi plesalki ni nihče približal.

— Jaz sem zahajal v njeno celico!

— Oh, vi? — se je začudil poročnik Morign. — Koliko ste pa stari? — Če se ne motim, nad 75 let!

— To ni važno! Vzdram pri svojem protestu in vas ponovno opozarjam na paragraf 26 kazenskega zakona!

— Zo dobro, doktor Souche se bo prepričal, koliko je na vaši trditvi resnice.

Vedeli smo že vnaprej, kakšen bo rezultat zdravniškega ogleda, vendar pa presenečenje ni bilo izključeno. Zato smo nestrpno pričakovali izida tega zanimivega dvoboja med neizprosno pravico in osebnimi simpatijami.

V ravnateljevi pisarni smo dobili neke informacije o plesalkini zdravju in razpoloženju. — Nastal je odločni trenutek.

(Dalje prihodnjič.)

Diplomatski konflikt med Čehoslovako in Italijo.

Čehoslovaska vlada je izročila italijanskemu poslanstvu odgovor, v katerem poudarja, da župan mesta Plzeň ni žalil italijanskega naroda, temveč samo kritikoval fašizem. Župan Pík je odklonil vsako opravičilo, povdarjajoč, da italijanski narod ni isto ko fašizem. Fašizem je organiziral umore in jemal tuje premoženje in tega se ne da utajiti, še manj pa preklicati.

Čehoslovaska vlada pa je kljub temu naročila vsem svojim orgonom, da razpuste takoj vsak javni shod, če bi se na njem napadale Italijani.

ŠKANDAL V HANOVURU

Na hannoverski tehnični visoki šoli je poučeval kot privatni docent že peinaest let profesor Lessing, mož, ki si je s svojim znanstvenim delom pridobil svetovno ime. Ima pa to "napako", da je žid in vrhu tega še socijalist, — nasprotnikov v ultrareakcionarnem cesar je imel vedno polno nem Hannovru. Ker pa je bil Lessing vseskozi korekten, ni prišlo tekom vseh petnajst let do nobenega konflikta. Paž dni pred predsedniškimi volitvami pa je objavil profesor v "Prager Tagblatu" sijajno napisan članek o Hindenburgu. Ta članek je v živo zadela vse nemške reakcijonare in pričela se je na univerzi ostudna gonja proti Lessingu. Nahujškani dijakji so profesorja celo dejansko napadli in profesor je moral ustaviti predavanje. Na pritisk prosvetnega ministva pa je moral profesorski zbor nastopiti proti dijakstvu in deset dijakov je bilo relegiranih. Dijaki so nato proglasili štrajk in izjavili, da vsi zapuste Hannover in odidejo v Braunschweig, če bi profesor Lessing še nadalje predaval. Profesorski zbor je nato izdal proglas, v katerem se izreka solidarnost z nahujškanih šovinističnimi dijakji. Ta korak profesorjev je vzbudil po vsej demokratični Nemčiji vihar ogorčenja in vse zahteva, da prosvetni minister ostro nastopi ne samo proti dijakom, temveč tudi proti profesorjem, ker danes ne gre več za osebo profesorja Lessinga, temveč za svobodo znanosti. Zakaj, če obvelja stališče dijakov, potem bi dejanski odločevali dijakji, kdo sme predavati. Tako je ta spor še povečal razdor med nemškim narodom, ki ga je povzročilo razlastitveno vprašanje bivših nemških knezov.

ŽEPARJI V PRAGI

Na Masarykovem kolodvoru v Pragi je bil te dni aretiran nevarni žepar Gruenspann iz Varšave, ki je ukradel nekemu železničarju denarnico z 800 češkimi kronami. Drugi dan je bil aretiran v mestu žepar Smolny iz Budešpe pri Lodzu. Pri njem so našli večjo svoto ukradenega denarja. — Ker so izvršili žeparji zadnje dni v Pragi več drznih tatvin, sta bila aretirana takoj osumljena, da sta prišla v Pragi skupaj. Policija je kmalu dognala, da gre za dobro organizirano poljsko — češko žeparsko družbo, ki ima na vesti nebroj tatvin. Oba poljska žeparja sta se namreč ustanila pri znanem mpraškem kolegu Šramku, ki je ukradene predmete prodajal. Šramkov brat je bil nedavno aretiran v Berlinu, odkoder so ga izgnali na Dunaj, ker je tja pristojen. Na podlagi teh informacij so tudi Šramka aretirali.

Vsi trije seveda taje, da bi bili pokleni žeparji. Gruenspann in Smolny sta prekoračila mejo brez potnih listov. V Pragi imata razzen Šramka še druge pomočnike, ki so večinoma že pod ključem. Žeparji so se najbrž pripravljali na vsesokolski zlet, ki bi jim bil zelo dobrodošel, ker bi lahko "za služili" toliko, da bi jim par mesecev ne bilo treba delati. Praška policija jih je pa pravočasno razkrinkala in tako je splaval njihov zaslužek po vodi.

Dober želedec.

Pri Eregnovem so ribiči uлови li te dni velikega morskega volka. V njegovem želodcu so našli med drugim: rogove kozla, pločevnasto škaflojo in škaflojo za cigarete (v kateri je bilo še pet cigarete), dva ženska čevlja, sveženj perila in šop ovčje volne.

OBTOŽBA MUSSOLINIJE-VEGA BRATA

Milansko fašistovsko glasilo — "Popolo d' Italia" prinaša članek Arnalda Mussolinija, ki je lastnik lista in dobiva svoje informacije direktno od ministrskega predsednika. Arnaldo zatrjuje, da je imel prihodke ogledati si dokumente iz ruskih carskih arhivov, ki so se danaj v rokah sovjetov. Na podlagi teh dokumentov ugotavlja Arnaldo Mussolini, da so Francija, Anglija in Rusija v svetovni vojni izdajale Italijo, ko se je borila za svojo eksistenco. Letu 1916 — pše A. Mussolini — so se te tri "zaveznice" sporazumele, da nastopijo proti zahtevam Italije glede Smirne v Mali Aziji, ker niso marale, da bi se Italija povečala. Bar on Sonnino, tedanji italijanski zunanji minister, se je sicer z vso energijo boril proti tej zaroti, toda zaman.

Arnaldo Mussolini nadalje obtožuje pokojnega predsednika Wilsona, ker je leta 1919 preprečil, da bi se Reka združila z Italijo. — Italija ni dobila Smirne, a Grke so Turki z lahkoto potokli. Ruski dokumenti so dragoceni, ker zdaj Italijani vedo, da so bili izdani od svojih vojnih zaveznikov, kakor tudi od svojih liberalnih vlad v vojni in miru. Italijani ne bodo pozabili tega izdajstva in izdajalec naj se ne nadeja, da bi se karkoli pozabilo, dokler Italijani ne dobe onega, kar se jim dolguje.

ČEZ LETO ODKRIT MORILEC

V mestu Svilajncu v Srbiji je izzvala te dni ogromno senzacijo nepričakovana aretacija uglednega tamkajšnjega trgovca Milorada Milčevića in njegovega sina Ljubice, ki sta obtožena, da sta pred letom dni ubila svojega 15 letnega sotrudnika in vrgla potem njegovo truplo v reko Resavo. — Krvavi dogodek se je pripetil že sredi maja lanskega leta. Reka Resava je takrat silno narasla, prestopila končno tudi bregove in preplavila vso okolico. Ko se je vrnila v strugo, so našli ljudje na polju truplo imenovanega rlačelnika. Splošno se je domnevalo, da je postaj žrtev povodnji in da je našel smrt v valovih deročih hudournikov. Šele raztelesenje trupla je pokazalo, da je bil mladenič ubit. Prav kmalu se je razširila po okolici govorica, da sta ga uorganizirano poljsko — češko žeparsko družbo, ki ima na vesti nebroj tatvin. Oba poljska žeparja sta se namreč ustanila pri znanem mpraškem kolegu Šramku, ki je ukradene predmete prodajal. Šramkov brat je bil nedavno aretiran v Berlinu, odkoder so ga izgnali na Dunaj, ker je tja pristojen. Na podlagi teh informacij so tudi Šramka aretirali.

Vsi trije seveda taje, da bi bili pokleni žeparji. Gruenspann in Smolny sta prekoračila mejo brez potnih listov. V Pragi imata razzen Šramka še druge pomočnike, ki so večinoma že pod ključem. Žeparji so se najbrž pripravljali na vsesokolski zlet, ki bi jim bil zelo dobrodošel, ker bi lahko "za služili" toliko, da bi jim par mesecev ne bilo treba delati. Praška policija jih je pa pravočasno razkrinkala in tako je splaval njihov zaslužek po vodi.

Mož v kovčegu.

V Cherbourgju so pred kratkim nakladali tovore na prekoceanski parnik "Arabie". Dva nosača sta pa bila pri nakladanju nekoliko neprevidna ter sta spustila en kovčeg na tla. Deske so šle narazen, pred stmečim občinstvom pa se je pojavil mlad mož v plavi mornariški obleki. Težaki, ki niso navajeni na tako vsebino kovčegov, so takoj hiteli po policijo, ki je moža zadržala. Izkazalo se je, da ni niti tat, niti slepar, niti tihotapec, temveč čisto navaden francoski izdelovatelj kovčegov, ki je silno hrepenel po Ameriki. Imel pa ni dovolj sredstev, da bi lahko plačal prevoz in si je izmislil originalno možnost zastonske vožnje čez ocean. Po lastnem narštru si je napravil kovčeg, zlezal na nakana posrečila. Imel pa je smolo, da sta nosača vrgla kovčeg na tla in tako bi moral na vožnjo v Ameriko "zamenkrat" pač resignirati.

Wellingtonov najnevarnejši sovražnik.

Angleški general Wellington bi leta 1815 gotovo ne bil posekal Napoleonu pri Waterloo, če bi ne bil prej leto bežal pred enim samim španskim sikarjem; v grobu bi ne bil vodil armad in dobiva bitki. Stvar je tale: Leta 1814 se je prišel Wellington v Madrid k slavnemu slikarju Goyi slikat. Slikar je imel sicer že dobrih 71 let na plečih, a slikal je srdito, kakor bi drva cepil. Wellingtona je skrbelo, kakšna pacarija se bo kmalučila pod tem divjanjem čopiča, in je tudi slikarju o svoji bojazni povedal. Slikar pa hud! Pograbil meč in se zakadi v generala. General seveda skoči pokonci in jo ubere iz ateljeja, kar se vanj ter bil že prepričan, da se mu bo nakana posrečila. Imel pa je smolo, da sta nosača vrgla kovčeg na tla in tako bi moral na vožnjo v Ameriko "zamenkrat" pač resignirati.

ZAKONSKE ZMEŠNJAVE

Dunajčanka Karla K. se je kot 18 letna deklica koncem vojne poročila. Mož je odšel na fronto, bil ujet in se vrnil šele čez par let. Ob povratku je izvedel, da žena ni mogla prenesti samote in si jo poiskala nadomestila. Ker pa je bil pameten mož, ni ustreliš niti žene, niti sebe, niti svojega rivala, ampak se sporazumel z njima, ampak se privolil v ločitev zakona. Nato je mirno izginil v vrvenju milijonskega Dunaja. Karla pa se je v takozvanem dispennem zakonu poročila s svojim prijateljem.

Po enem letu skupnega življenja pa sta se nova zakonca drug drugega naveličala in sta vsaksebi. Drugi Karlin mož je kmalu zapustil Dunaj, in danes ni mogoče dognati, kje je.

Usoda je hotela, da je Karla nekega dne slučajno srečala svojega prvega moža. Pozdravila sta se kot stara znanca in Karla mu je potožila svojo usodo. Pa sta našla, da se drug drugemu še vedno dopadeta in naredita kratek proces: Karla se je preselila k možu št. I in obnovila z njim zakonsko življenje, ki pa pred paragrafi vendar to ni bil legitimni zakon, ker je bila Karla na papirju še vedno poročena z možem št. II. Na ločitev ni bilo misliti, ker za bivališče drugega moža ni vedel nihče. Otroci Karle in njenega prvega, po cerkvenih zakonih edino pravega moža, bi zato veljali za nezakonske.

V tem se je pojavilo par slučajev, da so avstrijska sodišča proglasila dispennizirane zakone za neveljavne. K temu sta se zatekla tudi Karla in njen mož št. I. In imela sta srečo: sodišče je res proglasilo drugi zakon neveljavnim in s tem uveljavilo zopet prvi zakon. Vsa srečna in vesela sta se še vedno mlada vdugoporočena na motornem kolesu kar izpred sodišča odpeljala na poročno potovanje v dunajsko okolice.

NOVI MADŽARSKI ŠKANDAL

Glavni urednik pariškega "Matina" govori v uvodniku o Bethlenovi poti v Ženevo, kjer hoče ugrski ministrski predsednik zahtevati, naj se finančna kontrola Zveze narodov nad Madžarsko ukline. Francoski urednik pa dve mi o uspehu te akcije, ker je francoski delegat v Ženevi protestiral proti tej zahtevi, sklicujoč se na velike goljufije madžarske vlade pri oddaji vagonov. Madžarski uradniki so dobili od Bethlena navodila, naj utaje zaveznikom več tisoč vagonov, ki bi jih morala razdeliti komisija med nasledstvene države. Poslaniška konferenca je zahtevala po odkritju te goljufije od Madžarske 5650 vagonov. Madžari so takoj protestirali, naker je zavezniška komisija ugotovila, da so oddajali mesto novih stare vagona.

Poleg tega je našla komisija okrožnico madžarske vlade, v kateri poziva Bethlen železniško rpravo, naj skriva pred zavezniki sezname vseh vagonov.

Na starih potih.

V Ženevi zboruje Svet Zveze narodov. Na dnevnem redu niso sicer zadeve, ki bi bile za svetovno ali vsaj za evropsko politiko odločilnega pomena, toda človek bi z ozirom na pomen Zveze narodov vendar pričakoval nekaj več zanimanja za seje odbora tega društva, kakor pa ga je opaziti v evropski javnosti.

Pravega zanimanja za Zvezo narodov pa ni nikjer več. Mogoče se v pisarnah raznih uradov za vnanje zadeve, v široki javnosti pa prav malo. To je značilno za današnje dobo.

Kakor znano, je Zveza narodov plod Wilsonovih idej o večnem miru. Večni mir naj bi bil zjamčen nekako tako, kakor jamči v državi organizirana človeška družba posamezniku za varnost njegovega življenja in imetja. Kakor pada po zločinu vsa v državi organizirana družba, ga postavi pred sodišče in ga kaznuje, tako bi se morala stvoriti tudi organizacija držav, ki bi vse solidarno nastopile proti "zločinu", ki bi se držnil-kršiti mednarodni državni mir in red.

Wilsonova ideja je brez dvoma jako lepa in idealno zamišljena, toda sedemletna parka kaže, da bolehalo državne organizacije brez ozira na njihovo vnanjo obliko na isti bolezn kakor v posameznih državah organizirani ljudje. Do danes se nimamo tako dobrega zakona, da bi v zločinih zatli vsak zločinski nagon in vse kaznilnice in poboljševalnice še niso odpravile ubojev, ropov in tatvin. Tako se utegne dogoditi tudi z Zvezo narodov, da vse sankcije ne bodo preprečile poskusov izzvati nove vojne. Bestija ne živi samo v človeku, ampak tudi v rodovih in narodih.

To ljudje instinktivno čutijo in zato se ideja o večnem miru in o Zvezi narodov, ki ga naj zajamči, ne more prav živeti. Instinktivno pa čutijo to tudi državne pisarne in tako žalibog Zveza narodov vedno bolj izgublja na popularnosti in na avtoriteti.

Da visoka ideja o Zvezi narodov vedno bolj hira, tega nista krivi le Rusija in Amerika, ki sploh nista članici Zveze, kar je silno značilno, ampak v veliko večji meri članice Zveze same, zlasti pa evropske velesile. Kdor pazljivo zasleduje delovanje Zveze, se lahko prepriča vsak trenutek, da skušajo v Zvezi narodov organizirane velesile Zvezo izrabljati kot nekako višjo inštanco, ki naj krije v svojo avtoriteto njihove posebne namene. To pa čutijo tudi druge države, in ker to čutijo, so se začele čisto po starem sistemu organizirati s sklepanjem najrazličnejših pogoib, čeprav sklepajo take pogodbe navidežno z odobrenjem Zveze narodov in baje celo v interesu Zveze.

Vsaka posamič sklenjena pogodba med dvema ali več državami pa izziva takoj nove pogodbe na nasprotni strani. Seveda so vse take pogodbe sklenjene za "ohranitev miru" — toda ali je že bila klaj javno sklenjena kakšna pogodba za vojaški napad? Kdor pozna zgodovino meddržavnih po-

godb, so vse sklenjene v imenu miru, vse so pa tudi prej ali slej rodile krvave vojne.

Velika ideja Wilsonova pada tn hira, na njeno mesto pa stopajo stari sistemi dvo- tro- in več zvez, prav kakor pred svetovno vojno. Vse razorožitvene konference rod vedno večje oboroževanje in porajajo vedno nove zveze, ki se gledajo med seboj kakor psi in mačke. Vse idejne pridobitve svetovne vojne se izkazujejo vedno bolj le kot namišljene in Evropa se zopet vrača lepo počasi na stara pota, ki morajo gotovo dovesti do novega krvoprelitja.

Proti znižanju davkov v Nemčiji.

BERLIN, Nemčija, 28. junija. Nemčiji ne bodo dovolili znižati davke na pijačo, tobak in sladkor. Ti dohodki so na temelju Dawesovega načrta obremenjeni za reparacijska plačila, če ne bo dal komisar za obremenjene državne dohodke svojega dovoljenja. To odločitev je podal holandski razsodnik Van Linden von Sandenburg, potem ko sta se obrnila nanj tako nemška vlada kot komisar MacFady.

Komisar je protestiral proti sklepu državne vlade, da preloži do prihodnjega leta zvišanje davka na pivo. V tukajšnjih knogih smatrajo razsodiščno odločbo kot zelo strogo razlago Dawesovega dogovora, čeprav je s pravnega stališča popolnoma koretna.

POZOR ČITATELJI!

Naročila za Vodnikovo družbo smo te dni odposlali. Za to leto ne sprejmemo nobenih naročil več. Tudi kdor bi sedaj direktno naročil knjige iz Ljubljane, ne bo videl svojega imena v družbinem imeniku. Mi smo sicer naročili nekaj iztisov več, katere bomo razprodali, ko bodo knjige došle v Ameriko. To naj blagovolijo rojaki vpotevati.

Uredništvo.

Prijatelj delavca

PAIN-EXPELLER

Tvorilnik znanke reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Slaven že več kot 50 let.

glejte za tvorilnik znanke SIDRO.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

DRUGO SKUPNO POTOVANJE V ITALIJO in JUGOSLAVIJO preko TRSTA s parnikom PRESIDENTE WILSON dne 6. JULIJA, 1926.

Parnik je bil popolnoma prenovljen in je sedaj kurjen z oljem ter ima 4 razrede: PRVI, DRUGI, POSEBNI in TRETJI RAZRED. VOZNI list III. razreda stane do Trsta \$95.00, za tja in nazaj pa \$162.00. Vozni list za takozvani "POSEBNI" razred stane do Trsta \$120.00, za tja in nazaj pa \$214.00. Vozni list za II. razred stane do Trsta \$135.00, za tja in nazaj pa \$243.00. Vojni davek \$5.00 je priložen pri vseh cenah. Otroci so v III. razredu do 1. leta prosti, od 1. do 5. let plačajo četrtino; od 5. do 10. leta plačajo polovico.

Potnike bo spremljal naš uradnik skozi do Ljubljane, parli na priloge in gledal, da bodo potniki brezskrbno in zadovoljno potovali. Kdor je namenjen potovati, naj so čimprej prišli na tla na pojasnila na:

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York

Po široki cesti življenja

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

55

(Nadaljevanje.)

— Prosim vas, pustite moju osebo na strani. — je rekla z blestečimi očmi.

— Vrnite mi, da je marsikdo odet v plašč kreposti, ki ga ne zasluži, dočim imajo drugi na svoji strani pogum resnice. Med te spadam tudi jaz. Za to je treba seveda večjega duha, kot ga imajo vsakdanje duše, ki kradejo na tajnem, kar zahtevamo mi javno. Zenske lastnosti mogoče trpe vsled tega, ne pa spoštovanje do samega sebe.

Henrik je vstal ter odprl okno, kajti postalo mu je skrajno neprijetno. Nobene stvari ni bolj sovražil kot prepričanje, da se je bal in terpolacije glede njegovega lastnega mnenja.

Gospa Konrid je zvala skupaj svoje delo ter vstala.

— Rajše se umaknem, — je rekla ošabno. — Voditi polemiko na tak način, ni po mojem okusu.

Pozdravila je ter odšla. Henrik je prepustila, če ji bo sledil ali ne.

Prisel je, — a preje je srečal pogled Juane, ki je visel plamteč na njem, dočim je sedela ona neprimerno na zofi. Stopil je za njo in ker je domneval, da dobro pozna njen značaj, jo je pogladil po svetlih lasih.

— Kakšna ognjevitost, — je rekel napol v šali in napol v zadržki. — Kri vaše španske matere se silneje pretaka po vaših žilah kot pa smo vajeni mi.

Ozrla se je vanj in nato se je priključila smejanju. Ta smeh pa se je naenkrat izpremenil v divje, strastno ihtenje. Ali je pač mislila, da bo ostal?

Henrik je spremljal Vero po stopnjicah navzgor. Pred njimi vratni ji je nežno poljubil roko ter odšel navzgor v drugo nadstropje, kjer se je nahajala njegova soba. Vera pa je obstala pred svojo sobo toliko časa dokler ni čula, kako so se zaprla vrata za njimi.

Z nobeno besedico ni omenil prepira med njo in Juano, se ni zavzel za eno, ne za drugo in ravno to jo je žalilo, ker se je hotela čutiti popolnoma eno z možem, katerega je tako strastno ljubila. Stopila je k oknu ter zrla v noč. Bila je žalostna in težko ji je bilo pri sreč.

— Kako malenkostna sem postala, — si je mislila. — Zakaj stavljam vedno v ospredje svoj lastni jaz? Zakaj sem tako nestrpna proti njemu, ko ga vendar bolj ljubim kot svoje življenje? Umetnik je — in drugače mora biti ustvarjen kot ostali povprečni ljudje. Ne hotela bi pogrešati niti pličice njegove solzne, lahkosrčne narave. Le jaz se moram izpremeniti ter se bom.

Ter Velp je zgoraj živžgal veselo melodijo. Vsak posamezni glas je prodiral k njej navzdol. Najbrž je sedel pri ognju ter kadil cigareto. Ločilo se je je naenkrat strastno hrepenenje, da se nahaja v njegovi bližini. Sklenila je roki ter ju pritisnila na svoja prsa.

Prisel je dan odpotovanja.

Čeprav si je Vera želela prihoda tega dne, odkar je stopila Miss Brudge v njeno življenje, jo je prevzela sedaj vendar žalost, ko je mislila na to, da se bo morala v najkrajšem času ločiti od Henrika.

Sedel je v salonu, s cigareto v ustih ter zrl na Vero, ki je pospravljala svoje stvari. Vera je znala opravičiti celo to sobo v penzionatu z vsakovrstnimi stvarmi, katere je kupila na potovanju.

Prisel je motril njen obraz ter zapazil na njem bolesten izraz. — Ti si čudna ženska, Vera, — je rekel nato. — Mislim, da ti postaja sedaj jako težko, a preje nisi mogla pričakovati časa, da se vrneva domov.

— Pačkam za seboj najbolj srečni čas svojega življenja, — je rekla počasi.

Skočil je pokonec.

— A le, da grašč nasproti se bolj srečnemu. Vera, draga moja, nobene bodočnosti ni, ki bi naju mogla sedaj ločiti.

Zrla mu je globoko v oči.

— To vem, Henrik. Moja vera v tebe je tako velika, tako nemajna kot moja ljubezen do tebe. Ti si mi vse ter mi boš ostal vse, a ta izprememba ima vendar zame nekaj morečega.

Objel je je ter poljubil.

— Vera, po tej izpremembi hrepenim strastno. Najino sedanje razmerje je polovično, nenaravno. Želim si trenutka, ko te lahko celemu svetu predstavim kot svojo ženo.

Najraje bi mu poljubila roko za te besede. Kako hvaležna mu je bila!

Da, tudi ona je hrepenela po tem, da postane njegova žena, a je to zamislila.

— Prišla bova zopet, — je rekel, iz globine svojih misli. Naslonila se je na njega ter se smehljala.

— Da, vse kar boš hotel.

Odšel je navzdol, da poravnava svoje račune, govoril z gostilničarjem in portirjem, naročil gondolo ter odšel počasi skozi vežo k kameritnim stopnjicam, ob katere je butala voda.

Ko se je obrnil, je stala nedaleč od njega Juana, kot da ga je že dalj časa na tistem opazovala.

Naenkrat mu je bilo žal za ubogo stvar, ki bo ostala sama tukaj, dočim se bo on odpeljal svoji sreči nasproti. Dobro je vedel, da bo šlo njeno srce z njim in to mu je neizmerno argajalo pri tej bogati Amerikanki, ki bi lahko videla sleherni dan na duceate oboževalcev pred svojimi nogami, če bi hotela.

— Poslavljam se, Miss Juana, — je rekel skoro otožno, vrzel pogled na vodo ter se obrnil nato zopet proti njej. Prvikrat jo je zopet videl izza onega večera.

— To vidim, — je rekla.

— Ali se mi boste smejali, če vam rečem, da mi je to precej težko? — je vprašal s satansko stransko mislijo, da je nekoliko muči in da vidi, kao daleč se zna obvladati.

Vedel je, da je poslavljanje v življenju vsake čuteče ženske kritičen moment.

— Vodo dobite vsepovsod.

— O vodi ne govorim in tudi ne o Benetkah. Govorim o vas, Miss Juana.

Strešla se je ter zardela, a vendar je molčala. Na njenem čelu se je pokazala majhna guba.

— Zakaj ste se v zadnjih par dneh tako skrivali? — je vprašal ter stopil bližje. — Ni vas bilo k obedu.

— Bila sem povabljena, — je rekla na kratko.

— Tako? Ravno v zadnjih dneh! Njegove oči so vprašale bolj govorno kot pa njegova usta.

NAJBOLJŠA IGRALKA TENNISA NA SVETU

Najboljša igralka tenisa na svetu je Francozinja Suzana Lenglen, ki nam jo prikazuje slika.

— Da.

— Torej kakšna snubitev, — je nadaljeval veselo. — Kak vojvoda ali princ?

Jezno se je ozrla vanj, kajti do tedaj so počivale njene oči na vodi. — Kaj vas briga to? — je rekla ostro.

— Prav nič, ali pravzaprav zelo. Jaz hočem, da ste srečna. Sam bi vam rad preskrbel srečo ter jo položil pred vaši majhni nožici, — kajti priljublja ste se mi, Juana.

Postala je smutno bleda ter zaničljivo namrdnila ustnice.

(Dalje prihodnjič.)

Maksim Gorki:

Orlov in njegova žena.

(Konec.)

IX.

Nekega dne sem si ogledal rokodelsko šolo v mestu N. Eden izmed ustanoviteljev te šole, ki je bil moj osebni znanec, mi je bil za vodnika. Vodil me je po vzorno urejenem zavodu in mi pri tem pripovedoval:

— Kakor vidite, smo lahko ponosni na svoje delo... Seme, ki smo ga vsadili, raste in se krasno razvija. Učne moči so izborne. V čevljarstvu delavnici na primer imamo učiteljeve — navadna čevljarjeva žena, toda ženska, vam pravim: kar ugriznil bi jo! Krasnega vedenja seveda! In kako vam dela! Kako razume uesti učence v skrivnosti svojega rokodelstva! Kakšno ljubezen ima do otrok — čudovito! Nepreplachljiva moč!... za dvanaest rubljev mesečno in prosto stanovanje dela... in vzdržuje s svojo siromašno plačo še dve siroti. Jako zanimiva oseba, vam pravim!...

Vedel je o čevljarji povedati toliko pohvalnega, da sem jo v resnici želel poznati. To ni bilo težko, in nekega dne mi je povedala Matrona Ivanova Orlova žalostno povest svojega življenja. Prve čase po ločitvi svojega moža ni imela miru pred njim — prihajal je pijan k nji, delal skandale, prežal povsod za njo in jo neusmiljeno pretepal. Prenašala je vse potrpežljivo.

Ko so barako zaprli, ji je predlagala debela zdravnica, naj se poteguje za mesto na tej šoli in se popolnoma loči od svojega moža. Oboje se ji je posrečilo, in za Orlovo se je pričelo sedaj mirno, delavno življenje. Od zdravniških pomočnikov v baraki se je naučila pisati in čitati, vzela je dve siroti, eno deklico in enega dečka iz zavetišča k sebi in sedaj dela, sama s seboj zadovoljna ter misli le z žalostjo in strohom na svojo preteklost. Svoje učence ljubi nad vse, o svoji nalogi v šoli ima resen in vzvišen pojem in pri svojih predstavljenih živja splošno spoštovanje in ljubezen. Toda hud suh kašelj jo muči, njena udria liča so sumljivo rdeča in v sivih očeh leži globoka melanholija. Zakon z nemirnim Griškom je zapustil svoje sledove...

Griška pa je slednjič pustil pri miru in zdaj tri leta je ni več nadlegoval. Včasih prihaja v N., toda k Matroni ni pride nikdar. Šel je "med bosopetec", kakor mi je označila njegov novi stan.

Tudi ž njim sem se imel priložnost seznaniti. Našel sem ga v neki predmestni beznici, in ko sva se videla dva, trikrat, sva bila prijatelja. Pripovedoval mi je zgodovino svojega zakona, ki sem jo poznal že od Matrone, nato se je malo zamislil in dejal:

— Vidite, Maksim Savatjejič — tako sem bil poimenan in zopet poimenan. Do junaškega čina nisem prišel. A še vedno čutim silo, da bi se na kak način izkazal... Ves svet bi me dobil na kosce... ali pa bi šel s tojlo svojih tovarišev med žide in jih pobil... vse, do zadnjega! Ali pa kaj drugega, kar bi me dvignilo nad vse druge ljudi... da bi mogel iz svoje višine pljunuti na nje... Da bi jim mogel reči: "Ah, ve kaj, čemu živite pravzaprav? In potem bi — hop! hitel dol... da bi si razbil glavo na drobne kosce! Hm — da! Vrag vzemi to življenje... predolgočasno je! Mnogo predolgočasno, mnogo pretemno mi je že... Ko sem se takrat iznebil Matroške, sem si mislil: No, Grinja, zdaj lahko plavaš svobodno, sidra so odpeta! Toda, žalobno, ni šlo, voda je bila preplavljena! Stop — ležal sem na pesku... Toda brez straha, kmalu se bom zopet popravil! Moje ime mora biti slavno! Kako, to ve le satan sam! Moja žena? Vrag naj jo vzame! Ali more človek kakor jaz rabiti ženo? Čemu mi bode žena, če mi objednem frči na vse štiri vetrove!... Rodil se z nemirno v srcu... usoda me je določila za vagabunda, za "bosopetec". To je najprijetnejši poklic na svetu — človek se čuti tako prostega... ah, in vendar zopet tako sužnjega! Vse mogoče kraje sem prepotoval... in nikjer nisem našel tolažbe... Če pijem?... Seveda pijem, to pogasi vsaj deloma žerjavico v mojem srcu... In moje sree gori z žarkim plamenom. Vse mi preseda, vasi, ljudje, naj bodo tega ali onega kalibra... Za vraga! Ali res ni bilo mogoče izumiti si kaj boljšega? Kako se to vse grize... zadavil bi vse skupaj! Ah, življenje človeško — vražja iznajdba ti!..."

Težka vrata krčme, v kateri sva sedela z Orlovim, so se vsak čas odpirala, pri čemur so z nekako naslado škripale v tečajih. No, tranjost beznice pa se mi je zdel kakor neizmerno žrelo počasti, ki počasi a dosledno požira uboge sinove ruske zemlje, vedno po vrsti, nemirne baš tako kakor druge...

Svojo ljubico ubil. Druga razprava je bila istotako žalostnega značaja. Ljubimec je umoril svojo ljubico. Bil je to Ivan Čimeša iz Gor. Radgone. Ljubica njegova pa je bila Josipina Lovree, hčerka kočijaža Lovree iz Plitvičkega vrha. Njuna ljubezen je dozorela že tako daleč, da je bilo takorekč že sigurno, da bo Ivan, ko bo odslužil vojaški kaderski rok, svojo Pepco poročil. Verjeli so tudi starši. Čimešeja se je odpravil k vojakom. Dne 13. februarja je prišel k svoji ljubici po slovo. Na veliko začudenje vseh, pa se je pojavil Čimešeja dne 19. februarja zopet na Plitvičkem vrhu. Dejal je da ima dopust in da ostane pri Lovrečevih. Drugi dan sta odšla Lovrečeva in mati po opravkih. Ivan je ostal s svojo izvoljenko sam. To je bila njena nesreča. Ko se je stari Lovree vrnil, je zagledal svojo hčer v nekem kotu vso krvavo na tleh. Ležala je na tleh popolnoma gola, obleka pa je bila zvita v klobučje in čisto raztagana. Ko je stopil oče bliže, je opazil, da je imela hčerka na glavi težke poškodbe. Kljub takojšnji zdravniški pomoči ni bilo več rešitve.

Morilca so izvele približno ob istem času v Zgor. Radgoni iz Mure. Bil je njen ljubimec Čimeša. Vrgel se je v samomorilnem namenu v vodo. Toda ni imel sreče. Ostal je pri življenju. Zaslišen je izjavil, da je izvršil to iz nesrečne ljubezni. Rekel je, da mu je odgovarjala Jožefa usodnega dne ljubezen.

Oboje je bil zli hudodelca uboja na štiri leta težke ječe.

IZPRED MARIBORSKE POROTE

Svojega lastnega očeta umoril.

Pred mariborsko poroto je stal France Vuk, doma iz okolice Male Nedelje, ki je obtožen, da je 22. februarja t. l. s kolom ubil svojega očeta. Stvar je bila, kot navedeno obtožnica, sledeča: France Vuk in njegov oče sta šla dne 22. februarja obrezovati trte. Po končanem delu okoli enajstih dopoldne, pa so se, kot običajno, znašli vsi v kleti Martina Babiča. Oče Vuk je bil precej vinjen. Že v kleti sta se s sinom skregala zaradi škarij. Prepričal se je na poti domov penovil. Sin France je moral očeta peljati pod pazduho. Nenadoma so preuagali očeta vinski duhovi in mož je padel. To je sina razjezilo. Skušal ga je dvigniti, a ni šlo. Med tem se je porodila v sinovi glavi misel, da bi očeta kaznoval. Šel je v bližnji vinograd, izdrl kol ter pričel z njim mlattiti po starem možu. Očeta so udarci takoj streznili, in ko je videl, da ga lastni sin pretepa, je pričel prositi, naj odneha. Ni ni pomagalo. Sin je jel še huje udarjati. Ko se je kol zlomil, je šel po drugega in tako je razbil na očetovi koži nič manj kot pet kolov. Pa to mu še ni zadostovalo: pričel ga je suvati z nogami in pestmi. Oče se je še enkrat skušal dvigniti in je z dvignjenimi rokami prosil sina, naj za božjo voljo odneha. Trpinčenje je trajalo dalje. Kot blazen je obdelaval očeta cele četrt ure. Nato ga je pustil. Šel domov ter nagljal mater, naj gre po očeta, ki leži tam in tam, pijan kot krava. Žena je odšla... zagledala je moža v mlaki krvi in napol ubitega. Tudi sin je prišel za njo. Mati ga je prosila, naj prime očeta pod roko. Sin pa je prišel kol ter pričel očeta znova pretepati. Nato ga je šele pomagati peljati domov. Tudi med potoma ni mirovala žival v človeški podobi; dvakrat ga je še tolkel in to po glavi. Ko so pripeljali moža domov, je kmalu izdihnil. Njegova zadnja beseda je bila: — Moja draga Neža, — kot je bilo ženi ime. Zdravniki so dognali razen poškodb, ki mu jih je prizadejal sin, tudi srčno paralizo. Porotniki so vprašanje uboja zanimali, potrdili pa vprašanje težke telesne poškodbe. Obtoženec je po peni odnesel: dobil je tri leta težke ječe.

Svojo ljubico ubil.

Druga razprava je bila istotako žalostnega značaja. Ljubimec je umoril svojo ljubico. Bil je to Ivan Čimeša iz Gor. Radgone. Ljubica njegova pa je bila Josipina Lovree, hčerka kočijaža Lovree iz Plitvičkega vrha. Njuna ljubezen je dozorela že tako daleč, da je bilo takorekč že sigurno, da bo Ivan, ko bo odslužil vojaški kaderski rok, svojo Pepco poročil. Verjeli so tudi starši. Čimešeja se je odpravil k vojakom. Dne 13. februarja je prišel k svoji ljubici po slovo. Na veliko začudenje vseh, pa se je pojavil Čimešeja dne 19. februarja zopet na Plitvičkem vrhu. Dejal je da ima dopust in da ostane pri Lovrečevih. Drugi dan sta odšla Lovrečeva in mati po opravkih. Ivan je ostal s svojo izvoljenko sam. To je bila njena nesreča. Ko se je stari Lovree vrnil, je zagledal svojo hčer v nekem kotu vso krvavo na tleh. Ležala je na tleh popolnoma gola, obleka pa je bila zvita v klobučje in čisto raztagana. Ko je stopil oče bliže, je opazil, da je imela hčerka na glavi težke poškodbe. Kljub takojšnji zdravniški pomoči ni bilo več rešitve.

Morilca so izvele približno ob istem času v Zgor. Radgoni iz Mure. Bil je njen ljubimec Čimeša. Vrgel se je v samomorilnem namenu v vodo. Toda ni imel sreče. Ostal je pri življenju. Zaslišen je izjavil, da je izvršil to iz nesrečne ljubezni. Rekel je, da mu je odgovarjala Jožefa usodnega dne ljubezen.

Oboje je bil zli hudodelca uboja na štiri leta težke ječe.

ADVERTISE in GLAS NARODA

Kretanje parnikov - Shipping News

1. julija: Homerica, Cherbourg; Luetzow, Bremen; Berlin, Cherbourg, Bremen.
3. julija: Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Zealand, Cherbourg, Antwerp.
6. julija: PRESIDENTE WILSON, TRST: — SKUPNI IZLET: Columbus, Cherbourg, Bremen.
7. julija: Aquitania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.
8. julija: Olympic, Cherbourg; Deutschland, Cherbourg, Hamburg.
10. julija: Cleveland, Cherbourg, Hamburg; York, Bremen.
13. julija: Relance, Cherbourg, Hamburg.
14. julija: Berengaria, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.

17. julija: Majestic, Cherbourg; France, Havre; Pennland, Cherbourg, Antwerp.
21. julija: Mauretania, Cherbourg.
22. julija: Hamburg, Cherbourg, Hamburg.
24. julija: Paris, Havre; Homerica, Cherbourg; Belgenland, Cherbourg, Antwerp; Muenchen, Cherbourg, Bremen.
27. julija: Resolute, Cherbourg, Hamburg.
28. julija: Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
29. julija: Westphalia, Hamburg.
31. julija: Zealand, Cherbourg, Antwerp; Bremen, Bremen.

V JUGOSLAVIJO

Nizke cene za tja in nazaj v tretjem razredu

Do Zagreba in nazaj: \$198. do \$210.

V Beograd in nazaj: \$198.50 do \$210.50

Veliki parniki za vas, —

uključno Majestic "največji parnik na svetu", Olympic, Homeric, Belgenland, Lapland, Finland (prej Pittsburgh), Zealand, Arabic, itd.

Vi lahko obiščete domovino ter se vrnete v Združene države z ameriškim vladnim dovoljenjem. Vprašajte pooblaščenega agenta ali

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
1 BROADWAY NEW YORK

Velik vihar v Pittsfieldu

PITTSFIELD, Mass., 27. jun. — Najbolj silna nevihta po dolgih letih je obiskala to mesto večeraj malo pred poldnevom. Dež, ki je padel 45 minut, je dosegel višino enega inča.

POZOR ROJAKI!

Prosti pouk glede državljanstva in priseljavanja je vsak četrtak in petek med 1. uro popoldne in 10. uro zvečer v ljudski šoli št. 62 Hester & Essex Street, New York City.

Vprašajte za zastopnika Legije za Ameriško Državljanstvo.

Prav vsakdo —

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI
v "Glas Naroda".

SLOVENSKO -
AMERIKANSKI
KOLEDAR
za leto 1926

Cena 50c s poštnino vred.

s naročilom pošljite enotko ali money order na:

"Glas Naroda"
82 Cortlandt St.,
New York, N. Y.

ADVERTISE in GLAS NARODA

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO
(stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company
83 Cortlandt Street
New York, N. Y.

ADVERTISE in GLAS NARODA

SAMO 6 DNI PREKO

z ogromnimi parniki na olje
PARIS 3. julija; 24. julija
FRANCE 17. julija. — 14. avg.
Havre — Pariško pristanišče.

Kabine tretjega razreda s umivalniki in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in plača.

French Line
19 STATE ST. NEW YORK
ali lokalni agentje.

FARMA 231 AKROV,

fina poslopja, vse orodje, 30 molznih krav, par konj; cena \$10,000; pustim \$3,000 za les. Nekaj na račun. Posljam slike. — W. H. Murdock, Cooperstown, N. Y.
(3x 28.29.30)

IŠČE SE DOBRE DOGARJE

za izdelovanje francoskih dog. Za nadaljna pojasnila naj se piše na: Massman & Co., 2359 Tchoupitoulas St., New Orleans, La.
(3x 29.30&1)

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebo, da je natančno poučen o potnih listih, prtljagi in drugih stvareh.

Pojasnila, ki Vam jih zamoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvostanske parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naselniške postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem, 1924, zamorejo tudi nedržavljan eno leto in ako potrebno tudi delj; tozaderna dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje posredno v stari kraj glasom najnovejše odredbe.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike, ali svoje iz starega kraja, naj nam preje piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščeni v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez, da bi bili šteti v kvoto. Starši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov pa imajo prednost v kvoti. Pislje po pojasnila.

Prodajamo v. me liste za vse proge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslavani sedaj potovati.

FRANK SAKSER
STATE BANK
82 CORTLANDT ST., NEW YORK